

ב:

עין משפט
נר מצוה

פח א מיי פייצ מהל' עיז' ה' טו סמג לאוין סב:
פב ב מיי פ"ה מהל' טירות הל' י סמג לאוין רכ:
פג ג מיי פייצ מהל' עיז' ה' טו סמג לאוין סב:
פד ד מיי שס סמג שס טוש"ע ייד ס' קפ סעיף ט:
פז ז ה ו מיי פייט מהל' שבת הל' ט סמג לאוין סה טוש"ע א"ח ס' שם סעיף ה:
פזג ז מיי פייצ מהל' עיז' ה' י סמג לאוין ס טוש"ע שס וטוש"ע ייד ס' קפב סעיף ו:
פזר ח מיי שס הל' א סמג לאוין נא טוש"ע ייד ס' קפא סעיף א:
פזח ט מיי שס טוש"ע שס טוש"ע צו י מיי שס סמג לאוין סב טוש"ע ייד ס' קפא סעיף ד:
כ נמיי שס הלכה טו טוש"ע ייד ס' קי"פ סעיף ו ובהגות:
כז ל מיי שס הל' יב טוש"ע ייד ס' קפ סעיף ס:

פח א מיי פייצ מהל' עיז' ה' טו סמג לאוין סב:
פב ב מיי פ"ה מהל' טירות הל' י סמג לאוין רכ:
פג ג מיי פייצ מהל' עיז' ה' טו סמג לאוין סב:
פד ד מיי שס סמג שס טוש"ע ייד ס' קפ סעיף ט:
פז ז ה ו מיי פייט מהל' שבת הל' ט סמג לאוין סה טוש"ע א"ח ס' שם סעיף ה:
פזג ז מיי פייצ מהל' עיז' ה' י סמג לאוין ס טוש"ע שס וטוש"ע ייד ס' קפב סעיף ו:
פזר ח מיי שס הל' א סמג לאוין נא טוש"ע ייד ס' קפא סעיף א:
פזח ט מיי שס טוש"ע שס טוש"ע צו י מיי שס סמג לאוין סב טוש"ע ייד ס' קפא סעיף ד:
כ נמיי שס הלכה טו טוש"ע ייד ס' קי"פ סעיף ו ובהגות:
כז ל מיי שס הל' יב טוש"ע ייד ס' קפ סעיף ס:

פֿאַ צריכא שפך ה' אצבעותיו נשא. ותימה אכתי מאי תירץ כיון דליכא אלא חדא המראה אמאי מחייב ה' ואי משום דעשה צבת אחת מה בכך כיון דחד לאו איכא וכי אדם אוכל צ' ויתי חלצ צבת אחת וצחדא המראה מי מחייב שמי מלקיות משום דהויא ליה המראה אכל חדא וחדא ויש לומר דשאני הכא דגלי קרא ו אכל קרחה וקרחה דקרחות מחלקות כגון גופים מוחלקין מיהו קשה למא הוצרך לפרש בקרחה דעל ידי נשא לוקמי וו בקרחה צידו שיעור ה' קרחות צבת אחת ומ"מ לא קשה מהא דמזיר שותה כו' דשאני הכא דגלי קרא דקרחות מחלקות כמו גופים מוחלקין ויש לומר דלא מתוקמא ליה בקרחה וקרח צידו צבת אחת משום דקרח צידו קרחה צמקוס אחד והכל אחד צלי הפסק שיעור^י צינתים וכה"ג חשיב הכל קרחה אחת ואין כאן על כל קרחה וקרחה להכי מוקי לה צה' אצבעותיו צנשא ואותצניהו צבת אחת ופי' צה' מקומות רחוקים קאת זה מזה שיש הפסק שיעור^י צין קרחה לקרחה וקרינן ציה על כל קרחה וקרחה ואם תאמר סוף סוף לוקמה אפילו צזה אחר זה וצחמשה מקומות רחוקים קאת כדפי' ומיתוקס שפיר גס בקורח ותולש צידו צלא נשא וצחדא המראה משום דגלי קרא דקרחות מחלקות ומתוך פי' הקונט' משמע דא"כ לא היה מחייב כי אם אקרחה קמיימא שהיתה צידו צתוך כדי דיצור להתראה דלאאין קרחות לא מחייב משום דאינס צתוך כדי דיצור להתראה ומאי למימר אישמתלאי וקשה כיון דהתחיל לעצור תוך כדי דיצור להתראה לא מצי למימר אישמתלאי כדמוכח פרק י' יוחסין (קדושין דף עז: ושם) גבי ה' אלמנות צזה אחר זה דמחייב אכל חדא וחדא ואפי' צחד המראה משום דגופים מוחלקים אע"ג דליכא צתוך כדי צצור כ"א צאלמנה קמיימא לכך נראה דאין הכי נמי הוה מצי לאוקומי צזה אחר זה כדפי' אלא נקט צבת אחת לצבותא דאפילו צאות' דהוה קשה ליה מייחייב ומתוקמא שפיר כן פירוש צשיטה ומיהו ו ניחא לפירוש דגרסינן צבת אחת וכו' אצל לגירסא ראשונה דגרס אלא צחדא המראה פירוש ומשום קרחה זה אחר זה מאי איכא למימר וי"ל דמ"מ קאמר צבת אחת לצבותא טפי דאפי' צבת אחת משכחת לה צחמשה מקומות מוחלקין צהפסק שיעור^י כגון דסך אצבעותיו צנשא וכל שכן צזה אחר זה דמיתוקמא צה' מקומות אפי' בקורח צידו:

בבבבבבבב ^ה (שחורות מתוך לבנות) שהוא חייב. פרש"ס דלמא דוקא כר' יהודה דלומר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה:

על

צרייתא דמני תנא קמיה דרצ חסדא דקיימא צמקיף את עצמו וקמ"ל דחייב תרתי משום מקיף ומשום ניקף דסד"א לא לילקי אלא חדא קמ"ל:
ודברי הכל. דלא צריך לתרוצי ר' יהודה היא:
מסייע. מומין השערות למקיף:
שיצולם וקן. כולוה חמש פאות דקא חשיב צמתניתין ככלל שיצולת הס:
ס"ל ושרט. דמאי למיכתב לנפש לא תשרטו צמקוס ושרט לנפש לא תמנו. לשון אחר ת"ל ושרט מריצויא דיו"ו:
ר' יוסי אומר כו'. ר' יוסי מוסיף חיובי:
הא אפיקסיה לציטו שנפל. והא דחלי ר' יוסי לא פליג צההיא דהיאך יהא מוציא הפסוק מידי פשוטו:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

ה"ג **אלא צחדא המראה** ולא גרסינן צבת אחת. אלא דלאתרו ציה חדא המראה ואתא איהו וקרח צזה אחר זה מי מייחייב והתנן כו' אינו חייב אלא אחת הואיל ולא אתרו צו אלא חדא המראה ואע"ג דשמייתו צזה אחר זה היא דשמייה צבת אחת כל היום ליכא:
אל פספס אל פספס. מתריץ צו לכל שמייה ושמייה:
נשא. פירוש סס שמשיר את השיער והסך ממנו אינו לומח שיער צגופו:
ואותצניהו צצם אחס. צה' מקומות דהוו להו ה' קריחות וצחדא המראה דכיון דצבת אחת קא עציד מאי חזית דחילא המראה אהאי אצצע טפי מהאי והתראת ספק לא מיחשבא דהמראה אכולאו אצבעות שדיא ומנחא ולאלתר מתצנר לו אס חושש להתראתו או לא:
שיראה מראשו. שיראה מצצר הראש ערוס:
אמר רב יהודה צר חצינא פליגי צה סלחא סנאי. איכא דמפיק שמי שערות ומעיל כעדשה:
וסימנך. דלא תימא מפיק כגרים ומעיל כעדשה משנה זו צצרת כגרים וממיה כעדשה דהכא נמי צשעורי קרחה איכא כגרים וכעדשה ומהשתא דייעין דלא אפיקנא אלא שמי שערות דיראה מראשו לא הוו צריכים לאפוקי דשוה הוא לדברי כולם דאין זה שיעור קצוצ:
הכי גרסינן סנא הנוטל מלא פי הווג צצצם ולא גרסינן תניא:
פי הווג. חודן של מספרים:
אימא וכן לקרחה שמים. ולפרושי' אתא:
צמלקט. שערות לצנות מתוך שחורות דכיון דאדם מקפיד על שער צלא אחד שצין שערותיו שחורות כדי שלא יראה וקן אמרינן דכשהוא מלנקט אותו מצין השחורות מלאכה חשובה היא לו וחייב משום גזוז כיון דחייש לגזירה זו. שחורות מתוך לצנות לא גרסינן:
אף צחול אסור. שמתנאה עצמו צנויי אשה:
ואיזוהו סוף ראשו. צצחה ענין יהא מקיף סוף הראש שהא חייב צצל תקיפו:
הראש צעיו לאחורי אונו ולפדחתו. אחורי אונו אין שיער כלום וכן צמצחו אין שיער כלום אצל צצדעיו שצאמצע יש שיער ואם הוא משוה ונוטל כל השיער שצצדעיו למדת אחורי אונו ופדחתו וזהו מקיף סוף הראש:
דאניל סמרי צארצינלא. האוכל תמרים צצברה יהא לוקה צתמיה. כלומר ניקף מה פשע שהוא לוקה לאו שאין צו מעשה הוי ולא לילקי:
דאמר נך מני. השואל נך כמאן קאמרת ניקף לוקה אימא ליה ר' יהודה היא דלמר לעיל (דף ד: טז.) לאו שאין צו מעשה לוקין והיינו לאו שאין צו מעשה דיניקף הוא דקא עצר אלאו דלא תקיפו דשמעינן לקרא הכי לא תקיפו לא מניחו להקיף דמניח להקיף כמקיף א"נ מדאפקיה צלשון רצים דכתיב לא תקיפו משמע דאתרי קא מזהר רחמנא ניקף ומקיף:
רצא אמר. לא צריכת לאוקומי כר' יהודה הך צרייתא דמני תנא קמיה דרצ חסדא דקיימא צמקיף את עצמו וקמ"ל דחייב תרתי משום מקיף ומשום ניקף דסד"א לא לילקי אלא חדא קמ"ל:
ודברי הכל. דלא צריך לתרוצי ר' יהודה היא:
מסייע. מומין השערות למקיף:
שיצולם וקן. כולוה חמש פאות דקא חשיב צמתניתין ככלל שיצולת הס:
ס"ל ושרט. דמאי למיכתב לנפש לא תשרטו צמקוס ושרט לנפש לא תמנו. לשון אחר ת"ל ושרט מריצויא דיו"ו:
ר' יוסי אומר כו'. ר' יוסי מוסיף חיובי:
הא אפיקסיה לציטו שנפל. והא דחלי ר' יוסי לא פליג צההיא דהיאך יהא מוציא הפסוק מידי פשוטו:

קסבר

מסורת הש"ס

א) קדושין טז: מיר לח: מב.
ב) חולין פב: [נקמן כה.].
ג) [צ"ק פו.]. א) [גיר' רי"ף [צ"א בן שמועז]. ד) [ע"י באשרין]. ה) גנעיס פ"ו מ"ב.
ו) שבת דל. ז) ו) [שם ומוספתא דשבת פ"י ע"ש].
ח) [סנהדרין פט:]. ט) [לעיל ד: טז.יג.]. י) [שיעור רש"ש].
יא) [צ"ל ג']. ב) [צ"ל לצנות מתוך שחורות].

תורה אור השלם

1. לא ידעה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה כי תועבת ה' אלהיך כל עשה אלהי:
דברים כב ה
2. ושרט קנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו צבכם אני ה' וקרא יט כח

הגהות הב"ח

א) גמרא מנאי כמה שיעור קרחה רשב"א אומר כגרים אחרים אומרים:
ב) שם על כל אחד ואחד ת"ל לנפש:
ג) תוס' ד"ה לא צריכא וכו' דגלי קרא דחייב אכל קרחה וקרחה דקרחות מחלקות כמו גופים מוחלקין:
ד) בא"ד לוקמי בקורח צידו וכו' וי"ל דלא מיתוקמא ליה בקורח צידו שיעור ה' קרחות צבת אחת משום דהקורח צידו קרחה צמקוס אחד והכל ביחד צלי הפסק שיעור צינתים כה"ג כ"ל ואות ו' ממקו:
ה) בא"ד ומיהו הא ניחא למאי דגרסינן צבת אחת:

מוסף רש"י

נשא. סס המשיר את השער ואינו חוזר (ביק יא.).
מלא פי הווג. מלא ראש המספרים (שבת צד.).
והתניא. צההיא בניימא בסופא, לקרחה. שהיכירה מורה לא משומו קרחה, שתיים. הוי קרחה, מכלל דפי הווג לאו צ' שערות ניטחו (שם). תניא גמי הכי. כר' יהודה דאמר שמים (שם). רבי אליעזר אומר אחת. צלחת הוא חייב ולא צעינ מלא פי הווג (שם). אפילו אחת שהוא חייב. שצלחת הוא מקפיד שלא יהא גראה סקן (שם). שמלת אשה. ודקן הנשים להקפיד על כך ולהתנאות (שם). תמרי בארבילא. תמרים המונים צצברה (סנהדרין י.סג.).

מסורת הש"ס

א) גני' רי"ף ורמב"ם דרב נחמן], ב) קדושין לה: מיר מ: מה: א) רש"י [רש"א מוקף לא], ד) [ג"ל בדין], ס) [בסדר המשנה ל"ב את], ו) ע"ז טו. ביצה כח: כחובות סא: מדה גב., ו) [גבגל המקומות אמתא ר' חנינא], ח) קדושין עז: חולין פג: מיר לח: מב., ט) בסיי מעשו לפי כו', י) [שם בבביתא אמתא מלביא, ס) רש"א שמתפתח היא לענין שמי שערות [אפילו בגומא אחת] צמח' מדה כו': גלוית כו', ט) [רש"ם מחק מכת אלא, ח) [בס"א שמקין],

תורה אור השלם

- וְיִקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל וְיִתְגַּדְּדוּ בְּמִשְׁפָּחָם בְּחִרְבוֹת וּבְרָמָיִים עַד שֶׁיָּפֶד דָּם עֲלֵיהֶם: מלכים א יח כח
- לא יִקְרְחוּ קִרְחָה בְּרָאשֵׁם וּפְתָא וְקָנָם לֹא יִגְלְחוּ לְקַבְּשָׁם לֹא יִשְׁרְטוּ שְׂרָפָתָם: ויקרא פא
- לא תקפו פה ראשכם ולא תשדחית את פאת הקָרְנִי: ויקרא יט כו
- זי פירקי דדיקנא**. פרק ראשון של זקן היינו מחת האזן מקום שלמי התחתון יוצא משם ושם נקרא פאה צמודו של למי שצולט לחוך ושמי השצולט שבסנטר מקום תצור שני הלחיים יש עמם קטן שמצצר הלחיים יחד שמכאן ומכאן נקרא פאה שכל אחד מהן לסוף הלחי הרי שמים מכאן ושמים מכאן ואחת מלמטה הוא השיער שצין ז' השצולט שבסנטר ופרק הוא צפני עממו: **ופאת זקנם לא יגלחו**. גזי כהניס כמיז ולא משחית את פאת זקנך בישראל כמיז וילפינן להו בג"ש האי מהאי דפאה פאה והכי אמרי' בהדיא בפרק קמא דקדושין (דף לה:) ג"ש דפאה פאה להכי הו' דלמא דתניא לא יגלחו כו':

- ס"ל לא משחית**. ומספרים אינן משחיתים שאין חומכין שיער צלז עיקר כתער: **גילוח שיש צו השחטה**. דרך לגלח צו ומשחית והיינו תער אצל רהיטני משחית ואין דרך לגלח צו ומספרים מגלחין ואין משחיתים: **אי גמיר גזירה שוה**. ההיא גזירה שוה דפאה פאה קאמר ובמסכת קדושין היא (סז:) **מספרים מנא ליה**. למותר לגלח בהם דלא קאסר אלא מלקט ורהיטני שיש צהן השחטה: **גילוח עצדי**. השחתתן עושה גילוח כלומר גילוח מיקרי דדרך לגלח בהם: **בתנאי' כסובא קעקע**. כותב מחלה על צצרו צסס או צסיקרא ואח"כ מקעקע הצצר הצצר צמחט או צצקין ונכנס והצצע צין העור לצצר ונראה צו כל הימים. קעקע פוויינטוורי"ר. ואסור לכתוב שום כמציצה צעולם על צצרו צענין זה שך גזירת הכתוב: **אם השם**. מפרש בגמרא דשם עבודת כוכבים קאמר: **גב' עד שיכתוב אני ה' ממש**. על מיצות הללו אני ה' אחת מחייבו משום כתובת קעקע: **וכתובת קעקע לא חסנו צסס**. שום כתובת קעקע לא י' יעשו לפני שאני ה' ואסורין אחס לכתוב שם אחר על צצרכס אלמא עיקר חיובא משום שם עבודת כוכבים הוא ומיהו אסור לכתוב שום כמציצה צעולם אפי' לר"ש אלא דחיוב מלקות ליכא: **אפר מקלה**. דוקא קאמר לפי שקשה היא ומקעקעת מקום המכה והרושם נראה שם אחר זמן אצל עפר צעלמא לא: **שפור**. צפ' אין לדין (ביצה דף כח:) ⁽¹⁾ שפור שאלו צו צצר אסור לטלטלו א"ר מלכיו" א"ר אדא ושומטו ומניחו צקרן זזית והיינו שמעתמא דעילויה מילתא דלמורא אמרה: **שפחוס**. משנה היא צפ' אע"פ (כחובות דף נט:) ר' אליעזר אומר אפי' כהניסה לו מאה וכו' אמר רב מלכיו א"ר אדא ⁽²⁾ הלכה כרבי אליעזר (שם סא:) והיינו משנה דלאתמני' קאי ולא קאמר מילתא צאפי נפשה: **גומוס**. ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ צנדה צצא סימן (דף נב.) ר' חלצו אמר רב הונא שמי שערות שאלמרו לריץ שיהא צציקרן גומות רב מלכיו אמר רב אדא צר אהבה גומות אע"פ שאין צו שערות: **צלורים**. צפרק אין מעמידין צע"ז (דף נט.) ת"ר עובד כוכבים המסתפר מישראל כו' וכמה אמר רב מלכיו אמר רב אדא ⁽⁵⁾ שלש אצבעות לכל רוח והיינו מתניתא: **אפר מקלה**. הכא ⁽⁶⁾ ושמתתא היא דלאו אתמני' קאי אלא מילתא צאנפי נפשה קאמר אסור לו לאדם כו': **גצינה**. נמי צאין מעמידין דקתני צמשה [ע"ז טז:] וגצינות בית אונייקי וצעי צגמרא [שם לה:] מ"ט אמר רב מלכיא אמר רב אדא ⁽⁷⁾ מפני שמחליקין כו' והיינו משנה דלאתמני' קאי: **מסני' ומסניס'**. רב פפא אסימנא דרב מלכיו קאי לגרועי מיניה שפחות דכולהו מתני' רב מלכיא אמרינהו כלומר משנה דשפחות דלוקמת כרצ מלכיו רב מלכיא אמרה ומתניתא דקאמר לאו דוקא ⁽⁸⁾ אלא צבסימנא דרב מלכיו ליכא מתני' ושמתתתא רב מלכיו ומה שנשאר מן השמעמות צסימנו של רב מלכיו דהיינו שפור וגומות רב מלכיו אמרינהו והיינו דקאמר איכא ציינייהו שפחות ולא קאמר שפחות ואפר מקלה אלא שפחות גרידא מגרעינן ודרב מלכיו כדקאי: **מסניסא מלנחא**. משניות ששמו דומה לנקבה ומשמעותו של שם נמי משמע לשון מלכות מוקמינן כולוהו מתנייתא דהוו נמי לשון נקבה אליציה והיינו רב מלכיא ששמו דומה לנקבה ומשמעותו של שם נמי משמע לשון מלכות והיינו משניות וצרייתות שהן עיקר ולא שמעמות. ואית דמפרש איכא ציינייהו שפחות ⁽⁹⁾ ומקלה משמע שפחות ושכנגדה כך לשון ח"ה: **ריצדא**. מכה: **דוסילתא**. כלי שמכה ⁽¹⁰⁾ צו. צלע"ז פליימ"א: **בתנאי' הים לנוש כלאיס**. אחד מן השוק ולא מיר: יט

אלו הן הלוקין

פרק שלישי מכות

כא.

קסצר רבי יוסי שריטה וגדידה אחס היא. דתרווייהו צין ציד צין צכלי וכמיז צגדידה למת [דצריס יד] לא תתגודדו ולא תשימו קרחה וגו': **המשרט צכלי חייב**. הא ודאי פשיטא לכולי עלמא דעיקר גדידה משמע צכלי ועיקר שריטה משמע ציד וקאמר שמואל המשרט צכלי על המת חייב ולא קאמר המגדד צכלי לאשמועינן דשם שריטה שייך צכלי והעושה חצורה צעממו צכלי על המת חייב שני לאזין משום משרט ומשום מגדד דגדידה ושריטה אחת היא דתרווייהו צין ציד צין צכלי: **מיציני גדידה ושריטה אחס היא**. כלומר צין שריטה צין גדידה ענין חצורה הס וסניהם על מת אלא שריטה ציד גדידה צכלי וקשיא לשמואל דאמר תרווייהו צין ציד צין צכלי דמדקאמר המשרט צכלי ולא קאמר המגדד צכלי מכלל דשריטה שייכא צכלי כגדידה: **על המס צין ציד צין צכלי חייב**. דשריטה וגדידה כמיז דתרווייהו אסריניהו רחמנא: **על עבודת כוכבים**. דיש עבודת כוכבים שעוצדין אותה צכן שעושין צצצסרס חצורות ופאעו: **ציד חייב**. דדרך עבודתה צכן ופאי' עבודת כוכבים שאין עבודתה צכן חייב דעבודה חצורה היא ציד: **והא איפכא כמיז**. דצכלי דרך עבודה הוא לעבודת כוכבים דכמיז ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: **וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת******

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה:

ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת****

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה: ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת****

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה: ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת****

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה: ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת****

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה: ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת****

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה: ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות רב ביבי בר אביי קפיד אפי' אריבדא דכוסילתא רב אשי אמר יכל מקום שיש שם מכה מכתו ⁽⁸⁾ מוכיח עליו: **בתנאי' יגזיר שהיה ⁽⁹⁾ שותה יין כל היום אין חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת יהיה מטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא חייב על כל אחת ואחת יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת יהיה לבוש בכלאים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת****

ע"ל עבודת כוכבים ביד חייב. פי' הקונטרס חייב מיתה ⁽¹⁰⁾ צבדרכה ולקי שלא כדרכה מלא תעצדם יתירא צכלי פטור דאינו צכלל עבודה דאינו ^(חייב) אלא ציד: **רב אשי אומר מכתו מוכחת ע"יו**. וכן הלכה: ואפילו כתבי' ויתגודדו כמשפטם בחברות וברמחים אלא אימא ביד פטור בכלי חייב: וחייב על הראש: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁶⁾ רישא: ועל הזקן שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה: מחוי רב ששת בין פירקי ⁽⁷⁾ דיקנא: רבי אליעזר אומר אם נטלן וכו': קסבר חד לאו הוא: ואינו חייב עד שיטלטלו בתער: ת"ר ² ופאת זקנם לא יגלחו ⁽⁸⁾ יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב ת"ל ³ לא תשחית אי לא תשחית יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב תלמוד לומר לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: רבי אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט ורהיטני (יהא) חייב: מה נפשך אי גמיר גזירה שוה ליבעי תער אי לא גמיר ג"ש מספרים נמי ⁽⁹⁾ [לא] לעולם גמיר ג"ש וקסבר הני נמי גילוח עבדי: **בתנאי' הכותב כחובת קעקע** ² כתב ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חייב עד שיכתוב ויקעקע ³ בידו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם ר"ש בן יהודה משום ר' שמעון אומר אינו חייב עד שיכתוב שם ⁽⁴⁾ את השם שנאמר ⁴ וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה': **גב' אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עד דיכתוב ⁽⁵⁾ אני ה' ממש אמר ליה לא כדתני בר פרא אינו חייב עד שיכתוב שם עבודת כוכבים שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה' אני ה' ולא אחר: אמר רב מלביא אמר רב אדא בר אהבה אסור לו לאדם שיתן אפר מקלה על גבי מכתו מפני שנראית ככתובת קעקע ⁽⁶⁾ אמר רב ⁽⁷⁾ נחמן בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלביא רב פפא אמר מתניתין ומתניא רב מלביא שמעתתא רב מלכיו וסימינך מתניא מלכתא מאי בינייהו איכא**

